

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Ředitel školy: Mgr. Vratislav Brokl
Vedoucí ŠD: Světlana Habartová

Kontakt na zařízení: tel: 572 432 900
e-mail: info@zszaaleji.cz

Platnost od 1. 9. 2018

Školní družina má kapacitu 260 dětí. Mohou ji navštěvovat žáci 1. - 5. ročníku. (Přednostně jsou přijímáni žáci prvního ročníku, poté druhého ročníku.) Školní vzdělávací program navazuje na ŠVP pro 1. stupeň především na oblast Člověk a jeho svět.

Školní družina

- je důležitý výchovný partner rodiny a školy
- pomáhá dětem překonávat různé problémy
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání žáků
- má důležitou roli v prevenci negativních a sociálních jevů

Náš program usiluje o vytvoření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cestu, najde své místo ve zdravé skupině.

ŠD je v provozu od 6:30 – 7:40, od 11:40 – 17:00 hod.

ŠD je pro žáky ukončena ukončením 5. třídy.

Školní družina má místo pro

- zájmové vyžití dětí
- regeneraci sil dětí po vyučování
- rozvíjení tvořivosti a fantazie
- posilování sebevědomí, radosti z různých úspěchů a prožitků
- komunikaci vychovatelek s rodiči - poskytování informací rodičům o činnosti ŠD

Materiální podmínky pro činnost a charakteristika ŠD

- školní družina má inspirující nestresové prostředí
- je součástí školy, ale má svůj vlastní zabezpečený vchod
- každé oddělení má svoji velkou třídu, která je dobře vybavená nábytkem, který odpovídá vzrůstu dětí, dále kobercem, radiomagnetofonem, hračkami, stolními hrami, výtvarnými potřebami, příruční knihovnou, má také svoji šatnu, kam si žáci po vyučování přenášejí veškeré oblečení a je vybavena sociálním zařízením.

Má možnost využívání prostoru školy tělocvičny, školního bazénu, cvičné kuchyňky, sportovního areálu u školy a zábavného koutku na školním hřišti.

Ekonomické podmínky

Školní družina je poskytována za úplatu, která se vybírá ve dvou intervalech září - prosinec, leden - červen. Výši úplaty stanovuje zřizovatel. Úplata je použita na zkvalitňování prostředí ŠD - nákup pomůcek, vybavení.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Pro žáky ze společensky a kulturně znevýhodněného prostředí, s oslabeným rodinným zázemím či pro žáky pocházející z jazykově odlišného prostředí jsou ve školní družině připraveny podmínky pro jejich začlenění do kolektivu, pro rozvíjení jejich osobnosti, pro rozvoj komunikačních dovedností.

Činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se ve školní družině realizuje zpravidla formou individuální integrace v běžných třídách a skupinách.

Pro rozvoj mimořádně nadaných a talentovaných jedinců nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů. Školní družina se opírá o doporučení a spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), speciálně pedagogickým centrem (SPC) či školním psychologem. Důležitá je spolupráce vychovatelky s rodiči (zákonnými zástupci) žáka, s třídním učitelem (učitelkou), vedením školy. Dle potřeb žáka a doporučení PPP či SPC se může činností v ŠD účastnit i asistentka pedagoga.

Přijímání žáků do ŠD

Do ŠD jsou přijímáni žáci 1. – 3. ročníku. V případě volné kapacity jsou přijímáni i žáci 4. – 5. ročníku.

Žáky 1. tříd přihlašují do družiny rodiče v červnu na první schůzce.

Pokračování docházky stvrzují rodiče písemně na konci stávajícího roku na rok následující.

Do ŠD mohou být žáci přihlášení během celého školního roku. Při nástupu do ŠD rodiče vyplní zápisní lístek, na který uvedou důležité informace o žákovi pro vychovatelku, rozsah docházky a způsob odchodu žáka domů z družiny.

Na písemnou žádost rodičů o vyřazení žáka může žák ukončit docházku během celého školního roku.

Evaluační plán

Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni

1. Individuální - každá vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu, která jí umožní jeho případnou úpravu.
2. Týmové - evaluaci provádí kolektiv vychovatelek, který hodnotí svou vlastní činnost. Na základě sebereflexe stanovují společně postup pro další období nebo provádějí úpravy ŠVP.
3. Vedení školy - výchovnou práci v družině hodnotí vedení školy, které zjišťuje, jak jsou naplňovány vytčené cíle a jak družina plní své celkové poslání.

Hygienické a bezpečnostní podmínky

Režim žáků ve ŠD je dán vnitřním řádem ŠD a skladbou zaměstnání uvedenou v „Přehledu výchovně vzdělávací práce“. Ve ŠD dodržujeme pitný režim, dbáme na hygienu před jídlem, po vycházkách a sportovních aktivitách. Místnosti ŠD mají odpovídající osvětlení, teplo, větrání, čistotu.

ŠD je zabezpečena uzavřeným vchodem, po celou dobu je prováděn odborný dohled a žáci jsou pravidelně poučeni o bezpečnosti.

Děti jsou poučeny o bezpečnosti

- bezpečném chování ve školní jídelně
- při přechodu ze školy do ŠD
- při vycházkách
- na školním hřišti
- v tělocvičně
- ve školním bazéne

Rodiče jsou seznámeni s vnitřním řádem ŠD.

Zájmové zaměření si rozvíjí děti v kroužcích ŠD a ŠK.

Při ŠD jsou kroužky se sportovním, estetickým a společenskovedním zaměřením.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání dětí vedou kvalifikované vychovatelky. Mají odborné pedagogické vzdělání s praxí. Odborné zaměření si budou dále prohlubovat v akreditovaných kurzech a samostudiem.

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her apod.). Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování - možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně - vzdělávací práce ŠD.

Tohoto cíle chceme dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky. Důležité je přinášet nové podněty, obohacovat poznatky.

Obsah vzdělávacího programu ŠD

Navazuje na ŠVP 1. stupně, ŠD se týká vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“,

- Tematické okruhy:
1. Místo, kde žijeme
 2. Lidé kolem nás
 3. Lidé a čas
 4. Rozmanitost přírody
 5. Člověk a jeho zdraví

Činnosti ve školní družině

Vychovatelka zajišťuje zájmové vzdělávání ve ŠD formou pravidelné příležitostné a spontánní činnosti, jejichž obsah je odvíjen od ročních období.

1. Pravidelné - jsou dány týdenní skladbou zaměstnání a představují zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru
2. Příležitostné - celodružinové akce, které přesahují rámec jednoho oddělení
 - výlety, kulturní a sportovní akce
3. Spontánní - klidové činnosti - hry v ranní družině
 - tematické vycházky
 - didaktické hry
 - zájmové hry
 - četba
4. Odpočinkové činnosti - jsou chápány jako klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování
5. Příprava na vyučování - didaktické hry, tematické vycházky
 - vypracovávání domácích úkolů a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - učíme žáky vybírat vhodné způsoby, třdit a vyhledávat informace, experimentovat, poznávat cíl učení, vedeme je k dokončení své práce, hodnocení, řešení otázek a odpovědí.

Kompetence k řešení problémů - učíme žáky vyhledávat správné řešení problémů, ověřovat prakticky správnost řešení, dokončit započatou práci.

Kompetence komunikativní - učíme žáky komunikovat s ostatními dětmi i dospělými, umět vyjádřit své myšlenky a pocity řečí, gestem a dalšími prostředky. Vedeme žáky k ovládnutí své řeči.

Kompetence sociální a personální - učíme žáky pracovat v kolektivu, nést zodpovědnost za své jednání, poznávat, co je správné a co je špatné, vnímat agresivitu, šikanu, pomáhat svému kamarádovi, podřídit se, respektovat ostatní.

Kompetence občanské - seznamujeme žáky s kulturním děním a tradicemi, učíme je dbát na společenské chování a bezpečnost. Vedeme je k hodnocení a řízení, využívání získaných znalostí.

Kompetence k trávení volného času - vedeme žáky k orientaci v možnostech smysluplného trávení volného času. Učíme žáky vybrat si zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech.

Cíle výchovy v ŠD

- rozvíjíme základní vzdělání
- rozvíjení osobnosti žáků, jejich učení, poznávání, estetického vnímání, manuální zručnosti a fyzické zdatnosti
- osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako svobodná osobnost působící na své okolí
- smysluplné využívání volného času žáků prostřednictvím ŠD a ŠK
- zlepšování úrovně komunikace mezi dětmi různého věku
- zefektivňování spolupráce ŠD s 1. stupněm ZŠ a rodiči žáků
- vytváření a upevňování vztahu k místu a prostředí, ve kterém žijeme, vedení žáků k ochraně životního prostředí
- získávání a uplatňování znalostí o zásadách bezpečnosti a ochraně vlastního zdraví
- vedení žáků k pozitivnímu vztahu k životu bez používání drog a jiných návykových látek
- zajištění individuálního přístupu k žákům, vytváření příjemné a přátelské atmosféry v ŠD

1. Člověk a jeho svět tematický okruh: Místo, kde žijeme

Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<p>CESTA DO ŠKOLY (1, 4, 5, 6) Pravidla silničního provozu v okolí školy, vycházky ulicemi kolem svého bydliště, orientace kolem školy, přechody důležitých komunikací, zábavné hry na hřišti i v místnosti. Využíváme různé techniky výtvarné a pracovní, dodržujeme denní režim. (Sociálně patologické jevy - nebereme nic od cizích lidí, nebezpečný kontakt se zvířaty.)</p>	<p>Kreslení na chodníku - soutěž</p>
<p>ZVYKÁME SI NA NOVÉ PROSTŘEDÍ (1, 2, 3, 4, 5, 6) Seznamujeme se s činností a řádem ŠD, s prostory školy, školním hřištěm a svými spolužáky. Zábavné hry, četba. Školní jídelna, učíme se správně stolovat.</p>	<p>Výstava prací na chodbě ŠD, ve třídách ŠD</p>
<p>ORIENTACE VE MĚSTĚ (1, 2, 3, 5, 6) Památky v našem městě, dominanty města, doprava, obchody, policie, příroda kolem nás, nemocnice, podniky. Zobrazujeme zajímavé domy v našem městě, vyrábíme mapy, soutěžíme, dramatizace jednotlivých situací, vycházky.</p>	<p>Návštěva památek, besídky</p>
<p>POLICIE (1, 2, 3, 5) Poučení o bezpečnosti - chůze po chodníku, značky, přechody, nebezpečné situace, drogy, alkohol, vybavení kol. Vycházky k dopravním komunikacím, pozorujeme různé situace na silnici, chování lidí kolem nás. Výroba a malování dopravních značek.</p>	<p>Beseda s členem městské policie, dopravní soutěž</p>
<p>POŠTA (1, 3, 5, 6) Služby na poště. Malování, pracovní dovednosti (návrhy známek), kvízy, dramatizace jednotlivých situací (např. hra na doručovatelku), četba pohádek a časopisů, soutěže.</p>	<p>Návštěva pošty</p>
<p>RODINA (1, 2, 3, 4, 5, 6) Organizace života v rodině, zaměstnání rodičů, záliby, zájmy, dodržování tradic, sport, kultura. Malování, výrobky z různých materiálů. Používáme různé techniky a hudební činnosti.</p>	
<p>ČÍM CHCI BÝT (1, 3, 5, 6) Seznamujeme se s různými typy zaměstnání (řemesla, profese). Vycházky po městě, hry na řemesla, čím by chtěly děti být, malování, výrobky, hry, soutěže.</p>	<p>Návštěva keramické dílny</p>
<p>PLANETA ZEMĚ (1, 2, 3, 4, 5, 6) Četba, besedy, malování, vědomostní soutěže, kvízy, promítání.</p>	

2. Člověk a jeho svět - tematický okruh: Lidé kolem nás

Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<p>ŽIVOT LIDÍ (1, 2, 3, 4, 5, 6) Rozdíly sociální, etnické, národnostní, kulturní, jazykové, náboženská identita. Besedy, četba, hry, malování, výrobky - využíváme různé techniky a materiály, využíváme časopisy, knihy.</p> <p>OSVOJOVÁNÍ A DODRŽOVÁNÍ SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ (1, 2, 3, 4, 5, 6) Vést děti ke správnému chování, vztahům mezi dětmi a dospělými. Chování ve společnosti, vhodné oblékání, módní trendy.</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (1, 2, 4, 5, 6) Pokrok - mobily, počítače, televizory, kamery, fotoaparáty, formou kvízů, vědomostních soutěží, malování, výrobky, posloucháme hudbu.</p> <p>KULTURA (4, 6) Kina, divadla, kulturní akce, druhy hudby, ilustrace pohádek, ztvárňujeme divadelní příběhy, pohádky.</p> <p>SPORT (4, 6) Druhy sportu (jakým sportem se zabývají rodiče, sourozenci, oni, co by chtěli dělat za sport, sledování některých druhů sportů), sportovní soutěže v ŠD, atletický trojboj, překážková dráha, gymnastická cvičení, kopaná, vybíjená.</p> <p>SVÁTKY A OSLAVY (1, 2, 3, 4, 5, 6) Besedy - čas adventní, vánoční, velikonoční, Den matek, Den dětí, výrobky, malování, zpěv, soutěže, četba, básně.</p>	<p>Výstavka našich výrobků pro veřejnost, kulturní vystoupení v domově důchodců</p> <p>Den módy Netradiční bál</p> <p>Návštěva výstav, účast na výtvarných, pracovních a hudebních soutěžích</p> <p>Olympiáda v lehké atletice, plavecká soutěž, kopaná, vybíjená</p> <p>Vánoční besídky, jarmark, kulturní akce. Besídky ke Dni matek, netradiční závody - Den dětí</p>

3. Člověk a jeho svět - tematický okruh: Lidé a čas

Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<p>KALENDÁŘ - ČAS V ŽIVOTĚ (1, 2, 3, 4, 6) Spontánní aktivity, beseda (den, týden, měsíc, rok, roční období). Využíváme video, časopisy, knihy (čas v historii, život lidí, oblékání, stárnutí lidí, zvířat, věci... bylo, je a bude). Vědomostní soutěže, pracovní a výtvarné činnosti.</p> <p>HODINY Proč se měří čas? Co je čas? Dochvilnost v životě, měření soutěží stopkami, hodinkami, druhy hodin. Malujeme, vyrábíme papírové hodiny.</p>	<p>Sportovní soutěže a hry</p>

<p>PRAVIDELNÝ REŽIM DNE A JEHO DODRŽOVÁNÍ (1, 2, 3, 4, 5, 6) Rodina, škola, volný čas - vypravujeme si, čteme, besedujeme (režim dne doma a v ŠD, důležitost spánku, pocit bezpečí - úsměv, režimové momenty - pohoda, jak využívá svůj volný čas, vytváření základů pro využívání volného času), volnočasové aktivity a přípravy na vyučování. Hry v kolektivu, stolní hry, rébusy, křížovky. Využíváme didaktické hry k přípravě na vyučování.</p> <p>POKROK V ŽIVOTĚ (1, 3, 6) Využití - rádia, televize, mobilů, počítačů, kina, divadla, auta, hudebního nástroje..., dopravní prostředky, bydlení dříve a nyní, řemesla dříve a nyní, spontánní aktivity - výběr dle zájmů dětí. Besedy, vyprávění, četby, soutěže.</p> <p>TRADICE (1, 2, 3, 4, 5, 6) Folklor kolem nás, Vánoce, Velikonoce. Čteme pohádky, říkadla, hádanky, ilustrujeme pohádky, zpíváme lidové písně, učíme se různé tance, seznamujeme se s historií folklóru v našem kraji.</p>	<p>Školní akademie, pěvecká soutěž, projektové dny</p>
---	--

4. Člověk a jeho svět - tematický okruh: Rozmanitost přírody

Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<p>ROČNÍ OBDOBÍ (1, 2, 3, 4, 5, 6) Příroda živá a neživá - ve čtyřech ročních obdobích, počasí, ekologie, život lidí od početí, respektování rozdílů v přírodě, rostlinné a živočišné produkty</p> <p>JARO (1, 2, 3, 4, 5, 6) Beseda, tematická vycházka, měsíce, příroda na jaře (rostliny, stromy, domácí zvířátka), obrázky, časopisy, vědomostní soutěže, ekologie, pozorujeme změny, spontánní aktivity. Vycházky do zahrádek - pozorujeme rostliny, stromy, živočichy, řeku, okolí školy, hry v přírodě, kreslíme přírodu, tančíme.</p> <p>LÉTO (1, 2, 3, 4, 5, 6) Letní měsíce, příroda v létě (ovocné stromy - ovoce, rostliny, zvířata), obrázky, časopisy, vědomostní soutěže, ekologie, pozorujeme změny přírody, spontánní aktivity. Vycházky do okolí, vědomostní soutěže (rébusy a kvízy o rostlinách), koláže, omalovánky, didaktické a společenské hry.</p> <p>PODZIM (1, 2, 3, 4, 5, 6) Podzimní měsíce, příroda na podzim, rostliny, zvířata (knihy, video, časopisy), beseda (řeka, potůčky, moře), spontánní aktivity. Kreslíme ovocné stromy - podzimní ovoce, děláme koláže a vystřihovánky, malujeme papírové draky, hry</p>	<p>Rej čarodějnic, Květinový den</p> <p>Výstava prací z přírodnin, sběr kaštanů a žaludů pro lesní zvířata, drakiáda, beseda s myslivcem</p>

<p>ZIMA (1, 2, 3, 4, 5, 6) Zimní měsíce, příroda, zvířata v zimě, krmítka, komunikativní kruh, pomoc v zimě. Vycházky do okolí školy, hřiště. Kreslíme zimu, stavíme sněhuláky a jiné stavby ze sněhu, didaktické hry venku. Vyrábíme výrobky z netradičních materiálů.</p> <p>VODNÍ SVĚT (1, 2, 3, 4, 5, 6) Seznamujeme se s životem v moři a na moři, mořskými živočichy.</p> <p>CESTA DO MINULOSTI (1, 2, 3, 4, 5, 6) Vznik života na Zemi, porovnáváme současnou přírodu a zvířata se životem v pravěku.</p>	<p>Družinová soutěž - stavění sněhových objektů</p>
--	---

5. Člověk a jeho svět - tematický okruh: Člověk a jeho zdraví

Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<p>ČLOVĚK (1, 2, 3, 4, 5, 6) Člověk od početí, smysly, stavba těla, orgány, pohybové ústrojí, respektování rozdílů tělesných a smyslových, barvy pleti. Vědomostní soutěže, didaktické hry, vycházky.</p> <p>ČISTOTA - HYGIENA (1, 2, 3, 4, 5, 6) Dodržování osobní hygieny, prevence zdraví, první pomoc, vybavení lékárníčky, duševní hygiena, vědomostní soutěže, hry na první pomoc.</p> <p>POHYBOVÁ KULTURA (1, 3, 4 6) Pohyb v běžném životě, v tělocvičnách, uvolňovací cviky, tanec, rozcvičky při hudbě, sportovní soutěže, využíváme různé momentální příležitosti ke sportování, plavání, míčové hry, vycházky.</p> <p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - EKOLOGICKÁ VÝCHOVA (1, 3, 4, 5) Ochrana životního prostředí, třídění odpadu, čistota ve svém okolí. Uklízíme své věci, stavebnice, pracoviště, hrajeme hry, kreslíme přírodu, plakáty.</p> <p>ODPOČINEK (3, 6) Správně využíváme volný čas (zájmy, záliby), dostatek spánku. Rekreační odpočinek po vyučování (hry, stavebnice, zájmové kreslení, četba, rébusy, omalovánky), aktivní odpočinek venku i v tělocvičně.</p> <p>ZDRAVÍ A LÉKAŘI (1, 3, 4, 5) Besedujeme o ochraně zdraví (svého a spolužáků), o šikaně, napadání, bezohlednosti, řešíme vztahy mezi dětmi, seznamujeme se s prací lékařů, předcházíme úrazům a nemocem,</p>	<p>Běh podle značek (orientační)</p> <p>Beseda se zdravotníkem</p>

<p>učíme se, jak se oblékat, co jíst, hrajeme si na lékaře, kreslíme, soutěžíme.</p> <p>CHODÍME KAŽDÝ DEN (1, 2, 3, 4, 5, 6)</p> <p>Denně chodíme do přírody, na školní hřiště, každý měsíc se učíme jednu novou hru, zpíváme, relaxujeme, hrajeme míčové hry.</p>	<p>Míčová olympiáda</p>
--	-------------------------

Ve školní družině se realizují kroužky pohybové, vzdělávací, estetické, společenskovední, které se vždy otvírají dle zájmu dětí.

Hodnocení v ŠD

Hodnocení probíhá ústní formou.